

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:3116

av **Marta Obminska (M)**

Obligatorisk utbildning i hedersrelaterat förtryck och våld på socionomutbildningarna

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk utbildning i hedersrelaterat förtryck och våld på socionomutbildningarna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt rapporten Hedersrelaterat förtryck och våld i Stockholms stad (Schlytter, A. Högdin, S. Ghadimi, M. Backlund, Å. & Rexvid, D. år 2009) levde 23 procent av flickorna med oskuldsnormer, 16 procent med sexuell kontroll, 11 procent med villkorat deltagande i samhället och 7 procent med begränsningar, hot och våld. Nätverket Varken hora eller kuvad presenterade en undersökning som gjorts i några av Stockholms förorter, som visar att 28 procent av alla flickor i studien kände sig mycket hårt kontrollerade av sina föräldrar. En kartläggning från Ungdomsstyrelsen (numera MUCF) år 2009, Gift mot sin vilja, visade att omkring 70 000 unga människor mellan 16 och 25 år i Sverige har begränsningar i förhållande till äktenskap eller har av familjen bestämda villkor för val av partner. Om man utgår från Socialstyrelsens och Ungdomsstyrelsens nationellt viktade studier samt de lokala kvantitativa studierna från Malmö och Stockholm hamnar medeltalet på ungefär tio procent av de unga från högstadiet upp till 25 år. Det skulle innebära över 100 000 personer bara bland unga. Utöver det tillkommer utsatta vuxna.

Socialtjänsten har enligt socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, ett tydligt ansvar för att ge stöd och hjälp till dem som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld (5 kap. 11 § SoL). Trots detta får inte alltid de utsatta människorna det stöd och den hjälp som de behöver och har rätt till. Både socialtjänstlagen och lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) ger stora möjligheter att stödja, hjälpa och skydda dem som är utsatta för hedersrelaterat våld. För att detta ska fungera i

praktiken är det viktigt att medarbetarna inom socialtjänsten har kunskap om denna typ av förtryck och våld samt vilka verktyg socialtjänsten, och andra myndigheter, har.

Utbildning om hedersrelaterat förtryck och våld är idag inte obligatorisk på socionomutbildningen. För att bringa större klarhet i hur det förhåller sig med utbildning om hedersrelaterade frågor på socionomutbildning genomförde Institutet mot hedersförtryck en enkätundersökning riktad till högskolor och universitet. Undersökningen kom fram till att det idag råder stora skillnader i hur hedersproblematik tas upp i undervisningen på landets socionomutbildningar, både i fråga om mängd och typ av litteratur. Det material som flera myndigheter har tagit fram i frågan används sällan vid de olika lärosätena. Kunskaperna hos många studenter om hedersproblematikens orsaker och karaktär liksom hur man som medarbetare inom socialtjänsten ska agera vid den här typen av frågor är därför i stor utsträckning bristfällig. Dessutom finns det alltså stora skillnader mellan de olika lärosätena beträffande undervisning om hedersrelaterade frågor.

Ovanstående innebär att färdiga socionomer ofta besitter begränsade (och dessutom olika) teoretiska och praktiska kunskaper på ett mycket viktigt och komplext område. Detta innebär att människor som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld alltför ofta inte får adekvat stöd och hjälp.

Trots att flera utredningar har gjorts, lagstiftningen har skärpts och stora resurser har satsats på området så har landets högskolor och universitet inte följt med i motsvarande utsträckning. Därför finns det en stor utvecklingspotential för landets socionomutbildningar när det gäller utbildning i hedersrelaterat förtryck och våld och verktyg för att arbeta med människor som utsätts. Alla studenter som läser på socionomprogram bör få en god, och likvärdig, utbildning på detta område.

Marta Obminska (M)